

Fasit til ukeoppgaver med gjennomgang 15. februar, samt løsningsforslag på det som ikke ble gjennomgått

Eksamen i ST114 juni 1999

- a) 1 klasse som er aperiodisk
 b) Tilstanden 0 er rekurrent, de to andre tilstandene er da også rekurrente fordi alle tilstandene er i samme klasse.

c) $\mu_{00} = \frac{13}{2}$

d) $\pi_0 = \frac{2}{13}, \pi_1 = \frac{6}{13}, \pi_2 = \frac{5}{13}$

- e) Fant i gjennomgangen at $\mu_{10} = \frac{2}{3} = 1.5$. Finner så μ_{20} :

$$f_{20}^{(1)} = \frac{1}{2}$$

$$f_{20}^{(2n)} = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2}\right)^{(n-1)} \cdot \frac{2}{3}, \quad n \geq 1$$

$$f_{20}^{(2n+1)} = 0, \quad n \geq 1$$

$$\begin{aligned} \mu_{20} &= \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot f_{20}^{(n)} = 1 \cdot \frac{1}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} 2n \cdot \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{6}\right)^{(n-1)} = \frac{1}{2} + \frac{2}{3} \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{1}{6}\right)^{(n-1)} \\ &= \frac{1}{2} + \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{\left(1 - \frac{1}{6}\right)^2} = \frac{73}{50} = 1.46 < \mu_{10}! \end{aligned}$$

Eksamen i STK1130 august 2004

- c) Tilstandsrom $S = \{2, 1, 0, -1\}$, overgangsmatrise

$$\mathbf{P} = \begin{pmatrix} p_{2,2} & p_{2,1} & p_{2,0} & p_{2,-1} \\ p_{1,2} & p_{1,1} & p_{1,0} & p_{1,-1} \\ p_{0,2} & p_{0,1} & p_{0,0} & p_{0,-1} \\ p_{-1,2} & p_{-1,1} & p_{-1,0} & p_{-1,-1} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0.5 & 0 & 0.5 & 0.5 \\ 0.4 & 0.5 & 0.4 & 0.4 \\ 0.1 & 0.4 & 0.1 & 0.1 \\ 0 & 0.1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

- d) 1 klasse som er aperiodisk

f) I 95.6% av tiden

g) 22.5 måneder

Oppgave 12, Kap. 2

- b) Klassen $\{2, 3\}$ er åpen fordi $p_{12} = q > 0$
 c) $p_{11}^{(n)} = 1, n \geq 1$
 d) Den unike stasjonærfordelingen er $\pi_1 = 1, \pi_2 = \pi_3 = 0$

Oppgave 13, Kap. 2

a) Kjeden er irreducibel. Fordi den også er endelig gir Theorem 2.6 (s. 65) oss at den også er positivt rekurrent. Periodisk med periode 2.

b)

$$P\pi = \pi \Leftrightarrow (P - I)\pi = \mathbf{0}$$

og

$$\sum_{i=1}^4 \pi_i = 1$$

gir oss ligningssystemet

$$\begin{aligned} -\pi_1 + \frac{1}{4}\pi_2 + \frac{1}{2} &= 0 \\ \frac{1}{2}\pi_1 - \pi_2 + \frac{3}{4}\pi_3 &= 0 \\ \frac{3}{4}\pi_2 - \pi_3 + \frac{1}{2}\pi_4 &= 0 \\ \pi_1 + \pi_2 + \pi_3 + \pi_4 &= 1 \end{aligned}$$

som gir at

$$\begin{aligned} \pi_1 = \pi_4 &= \frac{1}{6} \\ \pi_2 = \pi_3 &= \frac{1}{3} \end{aligned}$$